

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 1471
Ημερομ. Κατάθεσης: 28/3/2025

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2025

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς: Τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Νικόλαο Δένδια

Θέμα: Διαχείριση Δωρεάς Εθνικού Ευεργέτη Ιακώβου Τσούνη

Σχετικό: Το με αριθμό πρωτοκόλλου 452/2025, 18 Μαρτίου 2025 έγγραφο της ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΝΩΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ (Π.Ο.Ε.Σ.)

Κύριε Υπουργέ,

Η διαφάνεια στην διαχείριση δωρεών που προορίζονται για την Εθνική Άμυνα αποτελεί θεμελιώδη ηθική υποχρέωση του υπουργείου σας και δεν επιτρέπεται να αιωρούνται αναπάντητα ερωτήματα σχετικά με αυτές.

Σας προωθώ το ανωτέρω έγγραφο και αιτούμαι να μου χορηγηθεί γραπτώς αναλυτική απάντηση επί όλων των ερωτημάτων που τίθενται με αυτό από την της ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΝΩΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ (Π.Ο.Ε.Σ.)

Η Βουλευτής

Ασπασία Ιωάννη Κουρουπάκη
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΝΩΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ (Π.Ο.Ε.Σ.)

Νόμιμα αναγνωρισμένη συνδικαλιστική Ομοσπονδία
με την υπ' αριθμ. 4/2019 διαταγή του Ειρηνοδικείου Λαυρίου,
καταχωρημένη στα βιβλία Ομοσπονδιών του Πρωτοδικείου Αθηνών
με αύξοντα αριθμό 860

ΠΡΟΣ :

Πίνακας Αποδεκτών

Αρ. πρωτ. 452/2025

Αθήνα, 18 Μαρτίου 2025

ΚΟΙΝ.:

ΘΕΜΑ: Οικονομικά (Διαχείριση Δωρεών Ιδιωτών στις ΕΔ)

ΣΧΕΤ.: α. Ν.4182/2013 (Α' 185, «Κώδικας κοινωνικών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις.»)
β. Φ.900α/4696/19408/8 Νοεμβρίου 2024/ΥΠΕΘΑ
γ. Υπ' αριθμ. πρωτ. 007/2025 έγγραφό μας
δ. Α.π. 15224 ΕΞ 2025/ΥΠΕΘΟΟ
ε. Φ.900α/855/19779/7 Μαρτίου 2025/ΥΠΕΘΑ

Κύριε Υπουργέ.

Πρόσφατα κατατέθηκαν μια ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου από τη βουλευτή Β1 Βορείου Τομέα Αθηνών, κα Α. Κουρουπάκη, και μία αναφορά από το Βουλευτή Α Ανατολικής Αττικής κ. Τ.Οικονομόπουλο, αμφότεροι με το κόμμα ΝΙΚΗ. Οι απαντήσεις που δόθηκαν επ' αυτές προκαλούν περισσότερες αμφιβολίες, νέα ερωτήματα και βαθύ προβληματισμό, αναφορικά με τη διαχείριση της δωρεάς του ευπατρίδη εθνικού ευεργέτη Υποστρατήγου ε.τ. Ι.Τσουνη.

Κατ' αρχάς δεν μπορούμε να κρύψουμε την έκπληξή μας ότι με τόσες ανάγκες που έχουν οι ΕΔ σε όλα τα επίπεδα (στέγαση, υποδομές, υποστήριξη κλπ), από το 2021 μέχρι σήμερα βεβαιώνετε ότι **έχουν δαπανηθεί μόλις 1.179.175,73 €** από τη συγκεκριμένη δωρεά. Πιθανώς να μην ήταν αυτός ο σκοπός της, δεν μπορούμε να το γνωρίζουμε. Εντούτοις, με μια «πρόχειρη» έρευνα στο διαδίκτυο και διασταυρώνοντας τα στοιχεία που παραθέσατε ως προς το ισχύον κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο, εγείρονται πολύ σοβαρά ερωτήματα, κάποια από τα οποία θα παραθέσουμε ακολούθως.

Αναφορικά με την ακριβή ημερομηνία της υλοποίησης της συγκεκριμένης δωρεάς, διαπιστώνουμε την πλήρη απουσία αναφορών. Ουσιαστικά, η πρώτη ξεκάθαρη αναφορά που έχουμε εντοπίσει βρίσκεται στην ανακοίνωση του ΓΕΕΘΑ με ημερομηνία **17/6/2020** με τίτλο «Απονομή Ξίφους Από Τον Αρχηγό ΓΕΕΘΑ Στον Υποστράτηγο Επί Τιμή [REDACTED]», όπου, **γενικώς και αορίστως** και μάλλον για πρώτη φορά γνωστοποιείται ότι «προσφάτως και μεταξύ άλλων, με δωρεές του έχει πραγματοποιηθεί **η προμήθεια 60 ελαστικών λέμβων**». Αναφερόμαστε βεβαίως στη συνολική δωρεά και όχι σε παλαιότερες, μιας και κατά το παρελθόν ο ευπατρίδης εφοπλιστής είχε ξανατιμηθεί («Διαμνημόνευση Αστέρα Αζίας και Τιμής στον [REDACTED]», militaire, 26/9/2018). Να επισημάνουμε ότι η προμήθεια (και όχι η δωρεά)

επιβεβαιώνεται και από μεταγενέστερη ανακοίνωση του ΓΕΕΘΑ με ημερομηνία 10/4/2021 και τίτλο «Θάνατος Υποστράτηγου ε.τ. [REDACTED]» ([...] Προσφάτως και μεταξύ άλλων, με δωρεές του έχει πραγματοποιήσει τη προμήθεια 60 ελαστικών λέμβων (7 – 10 ανδρών) για τις Δυνάμεις Ειδικών Επιχειρήσεων [...]).

Ακολούθως, από πλήθος δημοσιευμάτων ΜΜΕ επιβεβαιώνεται ότι επόμενη κρίσιμη ημερομηνία είναι αυτή της 3/2/21. Ενδεικτικά στην εφημερίδα «Ναυτικά Χρονικά» σε άρθρο με τίτλο «Ι. [REDACTED]: Μεγάλη δωρεά 23 εκατ. ευρώ και 60 αποβατικών σκαφών στις Ένοπλες Δυνάμεις» (4/2/21) αναφέρεται ότι «Τις θερμές ευχαριστίες τους στον 97χρονο εφοπλιστή [REDACTED], για τη δωρεά ύψους 23 εκατ. ευρώ και 60 αποβατικών σκαφών προς τις Ένοπλες Δυνάμεις, εξέφρασαν τόσο ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών, Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης όσο και βουλευτές».

Ακόμα μεγαλύτερη έκπληξη προκαλεί επόμενη ανακοίνωση του ΓΕΕΘΑ, που παραπέμπει σε επιστολή του εκλιπόντος ευπατρίδη με ημερομηνία 5/2/21, διά της οποίας γνωστοποιείται συνάντηση του τότε Α/ΓΕΕΘΑ με την κόρη του εκλιπόντος, όπου και συμφωνήθηκε ότι «το σημαντικό χρηματικό ποσό που διέθεσε ο εκλιπών Υποστράτηγος Επί Τιμή [REDACTED], με την από 05 Φεβρουαρίου 2021 επιστολή του, για την ανακατασκευή του γραφείου Αρχηγού ΓΕΕΘΑ, να διατεθεί για την ανέγερση μνημείου πεσόντων Αγωνιστών του Έθνους στο Στρατόπεδο «ΠΑΠΑΓΟΥ». Υπενθυμίζουμε ότι άρθρο του ιστοτόπου αργυνοίσε έχει θέσει ερώτημα για δαπάνη ύψους 400.000€, δηλαδή επιπλέον κατά το 1/3 του ποσού που βεβαιώσατε ότι έχει δαπανηθεί.

Εντούτοις, στην (ε) σχετική απάντησή σας καταγράφεται η επίκληση τριών ΥΑ με ημερομηνίες αποφάσεων 28-5-2020 (Β' 2573/26-6-2020), 19-4-2021 (Β' 1992/14-5-2021) και 10-12-2020 (Β' 63/14-1-2021). Οι δύο αποφάσεις **τμηματικής «αποδοχής»** έχουν ημερομηνία προγενέστερη της ανακοίνωσής της υποτιθέμενης «ολοκλήρωσης της αποδοχής», ενώ μία εξ αυτών (η πρώτη ΥΑ) έχει ημερομηνία προγενέστερη και από την ημερομηνία ανακοίνωσης της απονομής ξίφους. Το γεγονός αυτό εγείρει σοβαρά ερωτήματα ως προς τη **διαφάνεια και διαχείριση** των χρημάτων, διότι ως γνωστόν οι προμήθειες του Δημοσίου είναι ιδιαίτερα χρονοβόρες και γραφειοκρατικές και προϋποθέτουν διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών. Συνεπώς, από πότε κατέχονται τα χρήματα από το ΥΠΕΘΑ και ποιος τα διαχειριζόταν υπό καθεστώς απόλυτης αδιαφάνειας για όλο το διάστημα, ώστε την 17/6/20 να **επιβεβαιώνεται η προμήθεια** και όχι η δωρεά λέμβων;

Από τα παραπάνω προκύπτει με σαφήνεια ότι, ενώ έχετε επικαλεστεί **τρεις υποτιθέμενες «πράξεις αποδοχής»**, υφίστανται τουλάχιστον **πέντε δαπάνες** με τα χρήματα της δωρεάς του εθνικού ευεργέτη, όπου για τις επιπλέον δύο δεν αναφέρατε καμία σχετική απόφαση. Πως ακριβώς έγιναν οι δαπάνες; Δίχως γνώση του ΥΠΕΘΟΟ; Και ποιος έλεγξε τις διαδικασίες ή πως βεβαιώνεται ότι χρησιμοποιήθηκε μόνο το ακριβές ποσόν για κάθε περίπτωση;

Η υπόθεση γίνεται ακόμα πιο περίπλοκη, καθ' όσον σύμφωνα με τον (α) σχετικό νόμο [άρθρο 3, παράγραφος 1] προβλέπεται ότι «**Τις περιουσίες υπέρ του Δημοσίου αποδέχεται ή αποποιείται ο Υπουργός Οικονομικών**. Όταν έχει προηγηθεί εκκαθάριση, η σχετική απόφαση εκδίδεται μετά την υποβολή της έκθεσης του εκκαθαριστή ή του προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. ή του προξένου, στις περιπτώσεις που η εκκαθάριση ενεργείται από τα όργανα αυτά. **Περίληψη της πράξης αποδοχής ή αποποίησης, που περιλαμβάνει κατά το δυνατόν λεπτομερή και ακριβή περιγραφή**

των περιουσιακών στοιχείων, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η πράξη αποδοχής επέχει, μετά τη δημοσίευσή της, θέση κληρονομητηρίου υπέρ του Δημοσίου κατά τις διατάξεις 1956, 1962 και 1963 ΑΚ. Η μεταβίβαση των κινητών περιουσιακών στοιχείων επέρχεται αυτοδικαίως με την έκδοση της πράξης αποδοχής και των ακινήτων με τη μεταγραφή της κατ' άρθρο 1192 του Αστικού Κώδικα.»

Εντωμεταξύ, σύμφωνα με το (δ) σχετικό, η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωνικών Περιουσιών βεβαιώνει μεταξύ άλλων ότι οι όποιες πράξεις αποδοχής γίνονται «με την προϋπόθεση ότι το δωρεοδόχο Υπουργείο έχει διατυπώσει τη σύμφωνη γνώμη του περί αποδοχής της εκάστοτε δωρεάς, προβαίνει στην αποδοχή αυτής από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4182/2013». Εν ολίγοις, η σχετική Δημόσια Υπηρεσία αποποιείται των «ευθυνών» της, αποδίδοντας τις σχετικές πρωτοβουλίες στο ΥΠΕΘΑ, την στιγμή που εσείς μας παραπέμπατε στο ΥΠΕΘΟΟ.

Κύριε Υπουργέ.

Από τα παραπάνω προκύπτουν ιδιαίτερα ανησυχητικά συμπεράσματα:

- Ή δεν γνωρίζετε πως διαχειρίστηκαν και διαχειρίζονται τα χρήματα της δωρεάς, ή γνωρίζετε και επιχειρείτε να συσκοτίσετε, αποφεύγοντας την υποχρέωσή του ΥΠΕΘΑ για λογοδοσία έναντι της Βουλής των Ελλήνων και μάλιστα επί οικονομικής διαχείρισης.
- Διά της παραπομπής σε επιμέρους «πράξεις αποδοχής», ενέργεια που δημιουργεί απορίες ως προς το πλαίσιο πάνω στο οποίο βασίστηκε, επιβεβαιώνετε ότι **δεν υφίσταται πράξη αποδοχής της δωρεάς** σύμφωνα με τις προβλέψεις που ο νόμος ορίζει.
- Η δε αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΘΟΟ επιβεβαιώνει έμμεσα ότι έχει προβεί σε σχετικές πράξεις με βάση όσα το ΥΠΕΘΑ έχει προηγουμένως ενημερώσει ή αιτηθεί. Εν ολίγοις, φωτογραφίζεται **μη ανάληψη προηγούμενων ενεργειών** εκ μέρους του ΥΠΕΘΑ διότι προφανώς θα είχαν δημοσιευθεί.
- Ιδιαίτερη έκπληξη προκαλεί το γεγονός ότι το επιτελείο σας δεν δείχνει να μπήκε καν στη διαδικασία **να διασταυρώσει το διαθέσιμο υπόλοιπο** των χρημάτων της δωρεάς με αυτά που επικαλεστήκατε ότι έχουν χρησιμοποιηθεί, ενέργεια που θα μπορούσε να φέρει στο φως σε κακοδιαχείριση των διαθεσίμων πόρων του χαρτοφυλακίου σας (όχι από μέρους σας βεβαίως).

Ως εκ τούτων, ευελπιστούμε ότι εύκολα γίνονται αντιληπτοί οι λόγοι για τους οποίους μας έχουν προκληθεί περισσότερες απορίες παρά ξεκάθαρες απαντήσεις, ειδικά αναφορικά μετά τις εξαγγελίες σας περί δήθεν εξορθολογισμού κλπ, όταν **οι πληροφορίες που δίνετε στο Κοινοβούλιο είναι συγκεχυμένες και μάλλον συσκοτίζουν** αντί να διαφωτίζουν. Για την ακρίβεια, μάλλον επανεπιβεβαιώνονται όλες οι επιφυλάξεις μας ως προς την Ατζέντα 2030 και ασαφές περιεχόμενό της.

Κατόπιν των ανωτέρω, θεωρούμε ότι οφείλετε να δώσετε άμεσα απαντήσεις επί των παρακάτω ιδιαίτερα σοβαρών θεμάτων:

α. Πότε ακριβώς έγινε η δωρεά, ή μάλλον «ο αριθμός δωρεών» του εθνικού ευεργέτη, Υποστρατήγου ε.τ. [redacted]; Πόσες ήταν αυτές και με ποιες **πράξεις αποδοχής** έγιναν επίσημα αποδοχές από το ΥΠΕΘΟΟ;

β. Για ποιον λόγο μας γνωστοποιήσατε πράξεις «δαπάνης» αντί για πράξεις συνολικής αποδοχής; Αν δεν υφίστανται πράξεις αποδοχής της δωρεάς, παρακαλούμε να μας εξηγήσετε για ποιους λόγους δεν ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία.

γ. Η δωρεά αποδόθηκε κατά τα προβλεπόμενα σε ΔΟΥ ώστε ακολούθως **να επανεγγραφεί στον προϋπολογισμό του ΥΠΕΘΑ** μέσω ΥΠΕΘΟΟ, ή παρέμεινε εκτός προϋπολογισμού άρα και δίχως κανένα έλεγχο;

δ. Ποια πρόσωπα (ή πρόσωπο) έχουν υπογράψει εκ μέρους του ΥΠΕΘΑ την «παραλαβή» του απροσδιόριστου αριθμού δωρεών που επικαλεστήκατε; Ποια πρόσωπα (ή πρόσωπο) έχουν δώσει όλες τις **εντολές δαπανών** από τη δωρεά;

ε. Είναι αλήθεια ότι τέθηκε εις γνώση σας περίπτωση αποστράτου του ΣΞ ο οποίος επί εβδομάδες έδινε το «παρών» στην πρώην Υπηρεσία του και **κατέστρεφε παραστατικά δαπανών** και τον οποίον, σύμφωνα με την αρθρογραφία, με προσωπικές σας ενέργειες μεριμνήσατε ώστε να απομακρυνθεί παρά τις διαρκείς, φερόμενες προσπάθειές του να περνάει έως και απαρατήρητος; Ποιο είναι αυτό το πρόσωπο; [**ΓΕΕΘΑ: Οσμή σκανδάλη με απόστρατο σε δαπάνες ειδικού ενδιαφέροντος**» (armynoice, 18/5/2024), **«ΓΕΕΘΑ: Συνεχίζονται οι έλεγχοι δαπανών από τον απόστρατο»** (armynoice, 18/5/2024), **«Ο απόστρατος, η μαύρη λιμουζίνα και οι αποκαλύψεις που έρχονται»** (armynoice, 3/6/24), **«Ο απόστρατος έφυγε με παρέμβαση Δένδια – Έλεγχος θα γίνει;»** (armynoice, 11/6/2024)]

στ. Ποια δικαιολογητικά δαπανών φέρονται να καταστράφηκαν «εντός έξι μηνών», στο πλαίσιο ειδικής λεκτικής τροποποίησης στο οικείο κανονιστικό ελεγκτικό πλαίσιο του ΓΕΣ, γεγονός που παραπέμπει σε **διαχείριση απορρήτων δαπανών**; Συμπεριλαμβάνονται δαπάνες της δωρεάς του Υποστρατήγου ε.τ. [redacted] ή η ίδια η δωρεά σε αυτές τις δαπάνες; («Στο ΥΠΕΘΑ τα «απόρρητα [redacted]» έγιναν τελείως «αόρατα»! Τι αλλαγή έγινε και προκαλεί εύλογα ερωτήματα», militaire, 20/1/25)

ζ. Πόσο είναι το χρονικό διάστημα που υποχρεούται μια δημόσια Υπηρεσία να τηρεί οικονομικό αρχείο για μη απόρρητες δαπάνες; Συμβαδίζει αυτό με το χρονικό όριο που έχει θεσπίσει το ΓΕΣ; Έχουν ελεγχθεί ποτέ σχετιζόμενες με τη δωρεά δαπάνες από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου;

η. Σε **ποιον λογαριασμό** βρίσκεται το χρηματικό υπόλοιπο της δωρεάς, ποιος το διαχειρίζεται, με ποιες διαδικασίες, πως ελέγχεται και **ποιο το ακριβές υπόλοιπο αυτής**; Υφίστανται τα σχετικά παραστατικά των δαπανών;

θ. Υπάρχει σχεδιασμός κάλυψης αναγκών ως προς τη μέριμνα του προσωπικού και ποιος είναι αυτός; Αληθεύουν αυτά που έχουν δημοσιευθεί, ότι δηλαδή η δωρεά δόθηκε με απόλυτα **αδιαφανείς διαδικασίες** στο 401 ΓΣΝΑ για διαχείριση δίχως έλεγχο και λογοδοσία; Με δεδομένη την επικείμενη ενοποίηση των στρατιωτικών Νοσοκομείων, ποια θα είναι η τύχη του ποσού της δωρεάς;

ι. Έχει διαταχθεί ΕΔΕ προκειμένου να ελεγχθεί ποιος είναι ο απόστρατος Συνταγματάρχης, τι είδους παραστατικά φέρεται να κατέστρεφε και με ποια δικαιοδοσία, καθώς και για ποιον λόγο του επιτρεπόταν η είσοδος στην Υπηρεσία και η

πρόσβαση στα σχετικά αρχεία;

ια. Θα διατάξετε ΕΔΕ προκειμένου να διασαφηνιστούν οι συνθήκες υπό τις οποίες, ως προκύπτει από την απάντησή σας, φέρονται να αξιοποιήθηκαν ποσά δίχως σχετική συνοδευτική τεκμηρίωση, καθώς και να διαπιστωθεί αν υπάρχουν άλλες αντίστοιχες δαπάνες;

ιβ. Στο πλαίσιο των δαπανών, αληθεύει ότι κατά το παρελθόν έχει διεκπεραιωθεί έμβασμα προς το εξωτερικό μέσω Κεντρικού Ταμείου Στρατού, διότι το 401 ΓΣΝΑ δεν δύναται να διεκπεραιώνει τέτοιου είδους κινήσεις; Υπάρχει αποτύπωση των κινήσεων των τραπεζικών λογαριασμών του ΚΤΣ;

Το Ελεγκτικό Συνέδριο καθώς και η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων παρακαλούνται για τις κατά κρίση τους ενέργειες.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή πληροφορία.

Σε μίαν εποχή όπου γίνεται διαρκώς σαφές ότι δεν υπάρχει δημοσιονομικός χώρος για επαναφορά του 13^{ου} και 14^{ου} μισθού, οι κυρίες και κύριοι βουλευτές της Βουλής των Ελλήνων, προς τις οποίες/τους οποίους κοινοποιείται το παρόν, παρακαλούνται για την **κατεπείγουσα** ανάδειξη του θέματος, δια του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Αποδέκτες για ενέργεια

ΥΕΘΑ

Ελεγκτικό Συνέδριο

Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων

Αποδέκτες για κοινοποίηση

ΥΠΕΘΟΟ (υπ' όψιν κ.Υπουργού)

ΥΦΕΘΑ

ΥΠΕΘΑ/ΓΔΟΣΥ/ΔΟΙ

κ.κ. Βουλευτές της ΒΤΕ

Α/ΓΕΕΘΑ, Α/ΓΕΣ

Αναθεωρητικό Δικαστήριο Αθηνών, Στρατοδικείο Αθηνών

ΔΟΙ/ΓΕΕΘΑ-ΓΕΣ

401 ΓΣΝΑ

Αποδέκτες για πληροφορία

Α/ΓΕΝ, Α/ΓΕΑ

Π.Ο.Ε.Σ.

Περιφερειακές ενώσεις – μέλη μας (για ενημέρωση των μελών τους)

Περιφερειακές ενώσεις στρατιωτικών (για ενημέρωση των μελών τους)

Στρατιωτικοί Συντάκτες

Μ.Μ.Ε.